

Informasjonsskriv nr. 3

Grensedragning for hvilke sakkyndigrapporter som skal vurderes av Barnesakkyndig kommisjon

(16.10.2015, revidert 01.09.2017)

Dette informasjonsskrivet omhandler hvilke rapporter som må anses å falle inn under Barnesakkyndig kommisjons ansvarsområdet, og hvilke som faller utenfor.

Bakgrunn og erfaringer

*De sakkyndige skal gi oppdragsgiver og parter et faglig perspektiv og dermed bidra til at saken blir tilstrekkelig opplyst i forbindelse med de vurderinger og beslutninger som skal fattes vedrørende barnet. Barnesakkyndig kommisjon skal **vurdere** rapporter fra sakkyndige i barnevernsaker før de legges til grunn for vedtak om tiltak etter barnevernlovens kapittel 4.*

Rammene for hvilke rapporter som skal vurderes av kommisjonen følger av barnevernloven §§ 2-5 første ledd, 4-3, 7-17 andre ledd og 7-24 tredje ledd, Forskrift om Barnesakkyndig kommisjon § 2 samt *Veiledende retningslinjer for sakkyndig arbeid i barnevernsaker for barneverntjenesten, fylkesnemnda og domstolene* punkt 6.2.

Det vises også til Ot.prp. nr. 68 (2007-2008) s. 29 flg., hvor det fremgår at «*Kommisjonen skal vurdere rapporter utarbeidet av sakkyndige engasjert av barneverntjenesten og sakkyndige oppnevnt av fylkesnemnd og domstoler. Også rapporter utarbeidet av privat engasjert sakkyndige skal forelegges kommisjonen før henholdsvis barneverntjenesten, fylkesnemnd og domstoler legger dem til grunn for viktige avgjørelser om barnets situasjon og fremtid. Eventuelle tilleggsrapporter omfattes også.*».

Utenfor kommisjonens arbeidsområde faller rapporter som omhandler utredninger foretatt på grunnlag av et rent klinisk mandat, som eksempelvis nevropsykologiske utredninger og diagnostiske utredninger av foreldres psykisk helse. Vi viser til Ot.prp. nr. 68 (2007-2008) s. 29 flg. «*Kommisjonen skal kun vurdere rapporter som er utarbeidet av sakkyndige som er engasjert eller oppnevnt for å utrede en bestemt sak og som formodes å ha et nøytralt forhold til saken og sakens parter. Utenfor kommisjonens arbeidsområde faller dermed rapporter utarbeidet av personer med spesiell fagkyndighet, for eksempel en psykolog, ansatt i kommunen eller kommunens barneverntjeneste. Erklæringer utarbeidet av helseinstitusjoner og andre tjenesteytende institusjoner som det offentlige fører tilsyn med, faller også utenfor kommisjonens arbeidsområde. Begrunnelsen for dette er at kontrollen med det arbeidet som utføres i slike institusjoner, må skje gjennom de kontroll- og tilsynsordninger som gjelder for virksomheten. Avgrensningen innebærer at epikriser, utredninger fra henholdsvis pedagogisk-psykologisk rådgivningstjeneste, poliklinikker innenfor psykiatrien og barneverninstitusjoner med utredningskompetanse, ikke skal forelegges kommisjonen.*»

Ut over dette vil det avgjørende utgangspunktet være hvorvidt rapporten faller innenfor rammen av barnevernloven § 4-3, altså om rapporten kan danne grunnlag for vedtak om tiltak etter barnevernloven kapittel 4 eller beslutning om henleggelse av saken. Enhver sakkyndigrapport utarbeidet for å utrede et saksforhold eller et bestemt tema, med det formål å bistå barneverntjenesten med å sikre det faglige grunnlaget for avgjørelser som vil ha stor betydning for barnets situasjon og fremtid, skal sendes inn og vurderes av kommisjonen.

Barnesakkyndig kommisjon mottar jevnlig henvendelser fra sakkyndige og oppdragsgivere med spørsmål om hvorvidt rapporter eller erklæringer utarbeidet til bruk i barnevernsaker skal være gjenstand for vurdering av kommisjonen. Disse henvendelsene gjelder rapporter som på ulike grunnlag skiller seg fra ordinære sakkyndigrapporter i omfang, struktur eller innhold, men som likevel utgjør en del av avgjørelsesgrunnlaget i en barnevernsak, eksempelvis oppfølgingsrapporter, rapporter med et begrenset mandat eller rapporter der mandatet ikke står i direkte sammenheng med konsekvensene for barnets omsorgssituasjon, slik som for eksempel analyse av videooptak av samvær, samt rapporter etter lov om barn og foreldre.

Anbefalinger

Kommisjonen anser at grensen for hvilke rapporter som skal vurderes bør trekkes ved de rapporter som har et så begrenset mandat og omfang at de ikke vil kunne utgjøre et selvstendig bidrag til det faglige avgjørelsesgrunnlaget i saken. En grense bør også trekkes ved de rapporter som kun inneholder beskrivelser av faktiske forhold og/eller komparentopplysninger uten en faglig vurdering av disse. Med selvstendig bidrag menes at spørsmålet som er utredet vurderes opp mot problemstillinger som følger av barnevernlovens kapittel 4.

Ettersom kommisjonens vurdering av rapporten skal foretas på grunnlag av *Veiledende retningslinjer for sakkyndig arbeid i barnevernsaker for barneverntjenesten, fylkesnemnda og domstolen*, vil det være en forutsetning at rapporten er egnet til vurdering opp mot retningslinjene, eventuelt enkeltdeler av disse eller grunnprinsipper som kommer til uttrykk her. Dette for at kommisjonen skal ha tilstrekkelige kriterier for vurdering av rapporten og grunnlag for å kunne gi en meningsfull tilbakemelding til oppdragsgiver.

For rapporter som skal framlegges for fylkesnemnda eller domstolen er utgangspunktet i tillegg at de rapporter som utgjør et sakkyndigbevis i saken skal vurderes av kommisjonen, mens kravet til kommisjonsbehandling ikke gjelder for de rapporter som utgjør en del av den underliggende dokumentasjonen i saken. For at en rapport skal anses som et sakkyndigbevis forutsettes at rapporten inneholder en fagkyndig vurdering av de faktiske forhold i saken.

Det understrekes at det må foretas en konkret vurdering for hver enkelt rapport, og at rapporter som anses å utgjøre grensetilfeller bør forelegges kommisjonen for en endelig vurdering av hvorvidt rapporten skal behandles eller ikke.